

Til
Odsherred Kommune

Dokumenttype
Kommunespecifik rapport

Dato
Oktober 2016

ODSHERRED KOMMUNE

RESULTATER FRA

FRIKOMMUNEEVALUERINGEN



INDHOLD

1.	Indledning	1
2.	Odsherred kommunes ambitioner for deltagelse i frikommuneordningen	2
3.	Forsøg i Odsherred kommune	2

1. INDLEDNING

KL og Økonomi- og Indenrigsministeriet har bedt Rambøll Management Consulting og BDO Consulting (herefter RMC-BDO) om at gennemføre en evaluering af frikommuneordningen.

Formålet med den samlede evalueringen er at samle op på erfaringerne fra frikommuneordningen ift. indhold, proces, rammer og resultater. Resultaterne skal ses i forhold til ordningens formål, som er:

- Et opgør med unødigt bureaukrati overalt i den kommunale sektor
- Tillid til de offentlige medarbejdere
- Mere råderum og indflydelse til kommunale politikere og ledere.

Evalueringen er gennemført som to delundersøgelser. I 2014 gennemførte RMC-BDO en midtvejsevaluering af frikommuneordningen. I foråret/sommeren 2016 er herefter gennemført en slutevaluering. De to delundersøgelser er afrapporteret i særskilte rapporter.

Denne rapport er en kommunespecifik rapport, der formidler kommunespecifikke resultater. Rapportens struktur er som følger. Indledningsvist beskrives frikommuneordningen kort. Herefter beskrives kommunens forsøgshistorik. Efterfølgende beskrives kommunens deltagelse i frikommuneordningen i forhold til frikommuneordningens overordnede formål, kommunens egne formål med deltagelse i frikommuneordningen, samt de enkelte forsøgs formål.

1.1 Kort om frikommuneordningen

I forbindelse med finanslovsaftalen for 2011 besluttede den tidligere VK-regering at gennemføre forsøg med frikommuner. Den efterfølgende regering, den tidligere SRSF/SR-regering videreførte forsøget med den ambition, at erfaringerne kan bidrage til den generelle reform af den offentlige sektor med fokus på tillid, faglighed, ledelse og afbureaukratisering¹. Frikommuneprojektets mål om at sætte kommunerne mere fri og fjerne uhensigtsmæssige regler og bindinger for lokalpolitikere, ledere og medarbejdere blev i den forbindelse set i sammenhæng med den tidligere SRSF/SR-regerings tillidsreform. Forsøget er sidenhen videreført under den nuværende V-regering. Slutevaluering af forsøget er gennemført i perioden maj 2016-september 2016.

I alt ni kommuner er udvalgt til frikommuneordningen, der formelt foregår fra den 1. januar 2012 til den 31. december 2015². De medvirkende kommuner er Fredensborg, Fredericia, Gentofte/Gladsaxe (fælles ansøgning), Odense, Odsherred, Vejle, Vesthimmerland og Viborg. Kommunerne har i fire ansøgningsrunder indsendt konkrete ansøgninger om forsøg på en række forskellige områder. Derudover har frikommunerne og ministerierne i samarbejde skabt en række forsøgstemaer for at udvikle flere tværgående forsøg på centrale kommunale velfærdsområder, som frikommunerne også kunne søge om. I alt er der på tværs af hele forsøgsperioden ansøgt om 599 forsøgsprojekter, hvoraf 421 projekter er blevet godkendt eller delvist godkendt.

Midtvejs- og slutevalueringens konklusioner er formidlet med udgangspunkt i nedenstående temaer.



¹ Social- og Indenrigsministeriet: <http://sim.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2013/jun/ny-aftale-om-principper-for-samarbejde-om-modernisering-af-den-offentlige-sektor.aspx>

² Som et led i økonomiaftalen for 2015 vedtog Folketinget i efteråret 2014 et lovforslag om at forlænge perioden for frikommuneforsøget frem til den 1. juli 2017. Med en forlængelse kan alle igangsatte forsøg fortsætte, mens frikommunerne i foråret 2016 evaluerer forsøgene, og regeringen og Folketinget efterfølgende beslutter, hvilke forsøg der skal føre til lovændringer, som kan komme alle 98 kommuner til gavn.

For en uddybende beskrivelse henvises til midtvejsevalueringen og slutevalueringen, som er tilgængelig på: www.sim.dk.

1.2 Datagrundlag

Denne kommunerapport bygger på to datakilder. For det første inddrages data fra midtvejsevalueringen i 2014. Disse data relaterer sig primært til kommunens baggrund for at ansøge om at blive frikommune. For det andet bygger rapporten på data i forbindelse med slutevalueringen af frikommuneordningen i sommeren 2016. Her er indsamlet spørgeskemabesvarelser fra forsøgsansvarlige, ansvarlige i forvaltninger og decentrale ledere og medarbejdere i kommunen. Kommunens svarprocent er noteret i nedenstående tabel. Taget det lave antal af respondenter in mente, vises ikke surveyresultater i nærværende rapport. Fortolkning heraf er ikke meningsgivende.

Tabel 1 Overblik over svarprocent i surveys for Odsherred

Respondentgruppe	Forsøgsansvarlige	Forvaltningansvarlige	Medarbejdere og decentrale ledere
Svarprocent	33 % (2)	17 % (1)	60 % (9)

Derudover er der afholdt et kommunebesøg, hvor der er gennemført interview med frikommunekoordinatoren i kommunen og fokusgruppeinterview med politiske udvalgsformænd og borgmester. I forbindelse med kommunebesøget lagde Rambøll ydermere op til at afholde to workshops. Den ene havde til formål at drøfte og kvalificere frikommunens samlede resultater af frikommuneforsøget med deltagelse af direktionen, relevante fagchefer og udvalgte medarbejderrepræsentanter. Den anden workshop havde i stedet fokus på at drøfte udvalgte forsøg med særlig høj målopfyldelse/potentiale og havde deltagelse af udvalgte direktører, fagchefer, forsøgs koordinatore og medarbejderrepræsentanter. På baggrund af frikommunens begrænsede frikommuneaktiviteter, blev der dog i stedet planlagt én samlet workshop med fokus på frikommunens udvalgte forsøg på skoleområdet. Derudover blev frikommunens samlede resultater drøftet kort.

Endelig er der foretaget en gennemgang og kodning af kommunens egne evalueringer af frikommuneforsøg.

2. ODSHERRED KOMMUNES AMBITIONER FOR DELTAGELSE I FRIKOMMUNEORDNINGEN

Odsherred Kommunes overordnede formål med frikommuneordningen var at hæve blikket fra de økonomiske udfordringer som kommunen mødte med kommunalreformen og dermed understøtte den innovationsstrategi, der allerede var i igangsat i kommunen. Kommunen ser ligeledes ordningen som en samlet udviklingsmulighed for at profilere og brande Odsherred som en 'skæv' kommune, som tør at tænke uden for rammerne og være first-mover på nogle tiltag.

3. FORSØG I ODSHERRED KOMMUNE

3.1 Overblik over forsøg i Odsherred Kommune

Tabel 3 viser et overblik over Odsherreds forsøgshistorik.

Tabel 2 Overblik over forsøg i Odsherred

	Antal forsøg
Forsøgsansøgninger	25
Helt eller delvist imødekommet forsøg eller kræver ikke godkendelse	11

Igangsatte forsøg ³	6
Ibrugtagne forsøg ⁴	3
Unikke forsøg ⁵	2

Odsherred har i alt ansøgt om 25 forsøg. Ud af de 25 forsøg er 11 helt eller delvist imødekommet eller krævede ikke godkendelse. 6 forsøg var igangsat for tidspunktet for midtvejsevalueringen og 3 er herefter taget i brug i det daglige arbejde. De 3 forsøg fordeler sig på områderne Beskæftigelse & Integration (1 forsøg), Skole (1 forsøg) og Ældre (1 forsøg). To ud af de 3 forsøg er unikke forsøg.

3.2 Eksempler på succesfulde forsøg

I forbindelse med frikommunebesøget blev der afholdt en workshop, som omhandlede særligt udvalgte forsøg med høj resultatopnåelse/potentiale. Her fremhævede Odsherred forsøget om *Drift af 10. klasse i gymnasiergi*

Drift af 10. klasse i gymnasiergi omhandler drift af 10. klasse (GYM10) på det lokale gymnasium. Baggrunden for forsøget er, at kommunen ønsker, at flere unge i Odsherred tager en gymnasial ungdomsuddannelse. Dette fordi en gymnasial uddannelse ses som et skridt på vejen til at indfri et mål om et generelt højere uddannelsesniveau i kommunen. Forsøgets målgruppe er unge med behov for udvikling af kompetencer - såvel faglige som personlige. Odsherred Kommune tilbyder 10. klasse på gymnasiet med to retninger - en erhvervsrettet og en gymnasial rettet -, som begge ender med en 10. classes eksamen. Hvad angår forsøgets resultater, har forsøget indfriet målsætningen om, at flere unge i Odsherred vælger gymnasiet. Derudover har samarbejdet mellem kommunen, gymnasiet og folkeskolen resulteret i positive sidegevinster. Aktørerne kommunikerer og samarbejder bedre. Derudover er gymnasiet blevet opmærksomme på kommunale indsats, som kan give muligheder ved håndtering af elever med psykiske problemer eller familieforhold. Endeligt har samarbejdet betydet en bedre overgang fra folkeskolen til gymnasiet. Dels fordi eleverne er mere trygge, når de starter i gymnasiet, og dels fordi gymnasielærerne får en bedre forståelse for, elevernes udgangspunkt ved påbegyndelse på gymnasiet.

³ Igangsatte forsøg er forsøg, hvor frikommunen har fået godkendelsen og har iværksat arbejdet med forsøget på tidspunktet for midtvejsevalueringen eller senere. Her tages ikke hensyn til, hvorvidt frikommunen har benyttet dispensationen i det daglige arbejde.

⁴ Forsøg, som er taget i brug i det daglige arbejde, er forsøg, hvor frikommunen har konkret erfaring med at udnytte dispensationen.

⁵ Unikke forsøg er forsøg, som er unikke på tværs af frikommunerne. Dvs. at forsøg med samme indhold, som er taget i brug i flere kommuner, tæller som ét unikt forsøg. I denne rapport er antallet af unikke forsøg opgjort som antallet af forsøg, der er taget i brug, fratrukket kopiforsøg. Herefter er der foretaget en kvalitativ vurdering af forløbene, således at forsøg med samme indhold tælles som ét forsøg.